

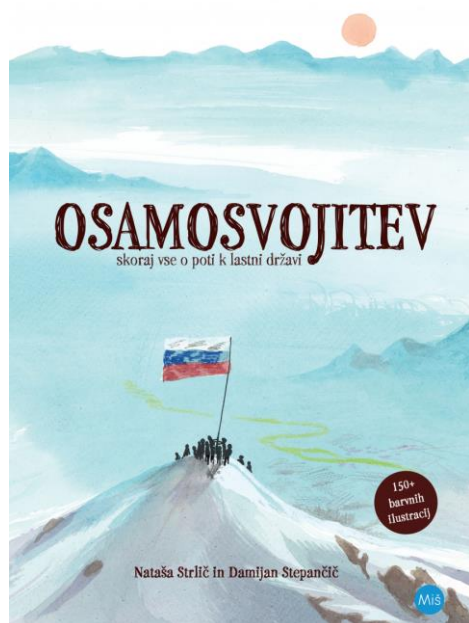
NAGRADA KRISTINE BRENKOVE ZA IZVIRNO SLOVENSKO SLIKANICO 2021

Žirija v sestavi: akademski slikar in stripar Ciril Horjak, Maja Logar, vodja službe za mlade bralce v Mariborski knjižnici, in Darka Tancer-Kajnih (predsednica), urednica strokovne revije *Otrok in knjiga*, je pregledala 23 na razpis prispelih slikanic in na svoji prvi seji 22. oktobra 2021 nominirala 7 slikanic za nagrado in priznanji nove poti.

Žirija je na seji 9. novembra soglasno sprejela odločitev o dobitnici nagrade in prejemnicah dveh priznanj:

Nagrado Kristine Brenkove 2021 za izvirno slovensko slikanico

prejme slikanica:

OSAMOSVOJITEV. Avtorica besedila Nataša Strlič, avtor ilustracij Damijan Stepančič. Miš založba, 2020.

V knjigi sta moči združila kustosinja in zgodovinarica Nataša Strlič ter večkrat nagrajeni ilustrator Damijan Stepančič. V sodelovanju z Muzejem novejšje zgodovine jo je izdala

založba Miš ob 30-letnici slovenske države. Knjiga ponuja slikovit vpogled v dogajanje, življenje in vzdušje v Sloveniji med letoma 1980 in 1992. Razdeljena je na enajst poglavij, ki zajemajo obdobje od Titove smrti do prve olimpijske medalje za Slovenijo. Vsako poglavje uvaja krajše besedilo z nanizanimi zgodovinskimi dejstvi, ki mu sledijo pogosto humorno naravnane ilustracije in kratki opisi ključnih dogodkov ter oseb. Knjiga, ki naj bi bila prvenstveno namenjena mlajšim bralcem, je nedvomno zelo zanimiva tudi za odrasle, saj prinaša kronološki pregled prelomnih dogodkov, ki naj bi jih poznal Slovenec, pa tudi obilico zanimivih podatkov iz takratnega kulturnega, znanstvenega, športnega, gospodarskega in socialnega življenja. Knjiga je zelo primerna za skupno, medgeneracijsko branje v domačem okolju in za različne medpredmetne povezave v šoli, saj napotuje k nadaljnjemu pripovedovanju in raziskovanju. Napisana je v ideološko nevtralnem tonu, poudarja pa takratno enotnost slovenskega naroda. Slikanica kljub nekaterim zamolčanim dejstvom (npr. usoda izbrisanih) prepričljivo predstavi pot Slovenije v demokracijo in samostojno državo.

Osamosvojitve je tudi odlična vizualna enciklopedija enega od najpomembnejših korakov v slovenski zgodovini. Je neke vrste časovni stroj. Vsem, ki so odcepitev spremljali iz prve roke, bo obudila, tistim, ki so jo zamudili, pa prvič predstavila niz podob in dejstev o poti Slovenije v državnost. Stepančičeve risbe so hitre, sveže in varljivo enostavne interpretacije dokumentov, fotografij in simbolov. Slikanica je polna domiselnih likovnih rešitev: ilustracije, nanizane ob poenostavljeni stezi za bob, pripovedujejo o času olimpijskih iger v Sarajevu, fotograf v teku je postavljen ob znameniti fotografijo aretacije četverice, tank, ki je prišel v roke teritorialcev, in ladja, ki bo odpeljala vojake JNA, sta narisana v živ rob strani.

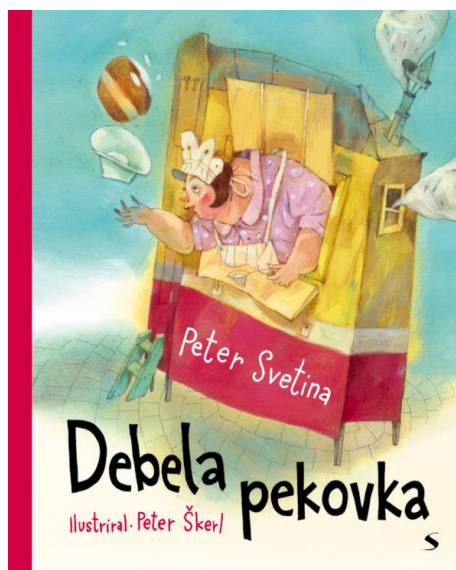
Čeprav risane tudi s pomočjo arhivskih fotografij, imajo ilustracije svojo poetiko, ki poustvarja razpoloženje takratnega časa. Pri ponovnem branju razkrivajo vedno nove podrobnosti. Naslovnica, prosto narisana po znameniti fotografiji Joca Žnidaršiča, je spektakularna in prenese tudi z zlato folijo ozaljšan naslov. Pričara zanos slovenske zgodbe.

Knjigo je žirija kljub obsegu (60 strani) uvrstila med poučne slikanice. Delež ilustracij (več kot 150) ustreza razpisnim pogojem za izvirno slovensko slikanico. Žirija je prepričana, da je *Osamosvojitve* dragocen likovno-tekstovni monolit.

Priznanje nove poti za drugačnost

prejem slikanica:

DEBELA PEKOVKA. Avtor besedila Peter Svetina, avtor ilustracije Peter Škerl. KUD Sodobnost International, 2020 (Gugalnica; Zbirka najboljših slikanic).

Duhovita ljubezenska zgodba o debeli pekovki Margot, ki tako zelo obožuje marmelado, da zleze v krof, in slikarju Frideriku, ki želi naslikati ves svet, bralca presenetiti. S fantazijskimi in nonsensnimi prvinami, situacijsko komiko in iskrivimi dialogi zgodba ni samo zabavna, ampak nosi tudi globlje sporočilo, zaradi česar lahko govorimo o naslovniško odprtem besedilu. Večkrat nagrajeni Peter Svetina je s svojimi domišljjsko bogatimi, jezikovno igrivimi ter filozofsko poantiranimi besedili pogosto uspel nagovoriti tako mlade kot odrasle bralce.

Slikanica *Debela pekovka* sporoča, da ljudje na svet gledamo različno, kar je lahko dragocena obogatitev našega obzorja in življenja, saj se raznovrstni pogledi lahko dopolnjujejo in celo sobivajo, najlepše seveda takrat, kadar smo zaljubljeni.

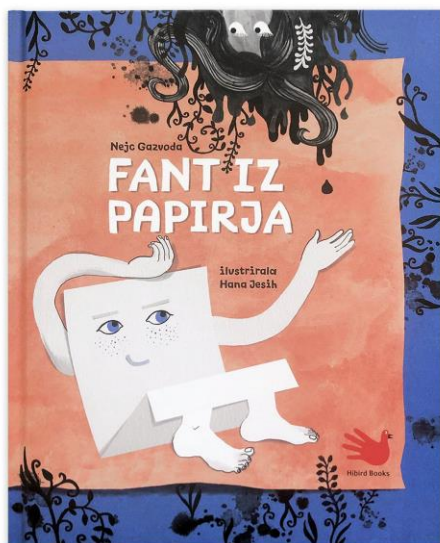
Besedilo ima nenavadna književna junaka, ki sta po zunanosti daleč od današnjih stereotipov o lepoti. Ona kar kipi od debelosti, ki je posledica brezmejne sladkosnednosti, a s svojo simpatično prizemljenostjo osmisli življenje zasanjanemu slikarju. Ta šele ob njej in njenem dojemanju sveta uspe realizirati tudi svoj umetniški talent.

V tej nenavadni slikanici sta likovni in besedilni del povezana v neločljivo celoto. Peter Škerl mojstrsko obvladuje risbo, barvo, kompozicijo in ritem slikovne pripovedi. Mestne ulice in notranjščine stavb so narisane skoraj kubistično, vedute in interierji so zgoščeni v obrnjenih perspektivah. V zgodbi srečamo tudi gospoda Konstantina izpred štirinajstih let. Škerl je ustvaril bogat likovni svet, ki ima tudi elemente absurda in duhovit, morda celo rahlo erotičen zaključek. Ne moremo se znebiti občutka, da je slikanica skoraj toliko kot bralce presenetila tudi avtorja sama.

Peter Škerl v letošnjem naboru slikanic, ki so se potegovale za nagrado, izstopa po številu kvalitetnih izdelkov. Ob *Debeli pekovki* je z vrhunskimi ilustracijami obogatil še slikanice *Drevo in ptica*, *Rajski vrt* in *Povodni mož*.

Posebno priznanje nove poti za inovativnost

prejme slikanica:

Fant iz papirja. Avtor besedila
Nejc Gazvoda, avtorica ilustracij
Hana Jesih. Hibird Books, 2021.

Fant iz papirja je Gazvodov literarni prvenec na področju mladinske književnosti. Uveljavljen režiser, dramatik in pisatelj v svojih dramskih delih za odrasle zajema snov najpogosteje iz vsakdanjega življenja, v proznih delih pa so prisotne tudi fantazijske prvine.

Slikanica *Fant iz papirja* na metaforičen način pripoveduje, kaj se lahko zgodi, ko se srečata dva zelo različna svetova – svet iz papirja in svet iz črnila. Fant iz belega papirja se zaljubi v deklico iz črnila, ki živi v hiši nasproti njegove. Čeprav ga mati svari, naj se zaradi njene oz. njihove drugačnosti ne družijo z njo, ga dekličina skrivnostnost neustavljivo privlači. Šele ob njej prvič zagleda tudi svojo pravo lastno podobo. Fant in deklica za svojo prepovedano naklonjenost najdeta rešitev, ki morda ne pripelje do

srečnega konca, ampak samo do lepe zgodbe. Besedilo je zaradi poetičnosti in simbolike, ki dopušča različne interpretacije, naslovniško odprto.

Hana Jesih je že z diplomskim delom – ilustracijami Camusovega *Tujca* – pokazala, da zna uresničiti nenavadne zamisli. Mladi avtorici je v slikanici *Fant iz papirja* uspelo z uporabo temeljnih likovnih elementov in materialov pričarati zgodbo o ljubezni in sovraštvu. Z mečkanjem papirja, s spretno uporabljenim izrezom, s črnimi in belimi črtami je ustvarila enostavne, a močne likovne rešitve. Snovalci knjige so velik trud posvetili preišljeni izbiri papirja in tiskarskih materialov, s čimer so dosegli globoke žametne črnine in tople beline. Beseda in podoba sta v *Fantu iz papirja* izvorno in neločljivo povezani.